І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 120. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 24-го ЧЕРВНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 24, 1959 No. 120. VOL. LXVI.

АРГЕНТИНСЬКИЙ УРЯД УСТУПИВ ПІД ТИСКОМ ВІЙСЬКОВИКІВ

Буенос Айрес. — Президент Аргентини Артуро Фрондізі, виконуючи вимогу мілітарних кіл незадоволених теперішнім складом уряду і його політикою, почав радикальну переорганізацію уряду. Щоб рятувати ситуацію і допомогти през. Фрондізі в його намаганні вийти із критичної ситуації, всі члени його уряду зрезигнували із своїх становищ і він цю резигнацію прийняв. Крім членів уряду зрезигнували теж президенти усіх державних банків. Відмовився Фрондізі прийняти тільки резигнацію своїх головних військових співробітників, а саме — міністрів війни, фльоти і летунства. Аргентинські мілітарні кола, зокрема представники армії і фльоти, виступили з ультиматумом, що якщо їх домагання не будуть виконані, то вони почнуть державний переворот. Згідно з їх вимогами, єдиний вихід з кризи можливий тільки при основній переорганізації уряду. Водночас із прийняттям резигнації всіх членів уряду, до якого досі входили не тільки репрезентанти радикальної партії, але теж націоналісти, пероністи та комуністи, през. Фрондізі почав заходи для сформування нового коаліційного уряду. Для тієї мети Фрондізі відбуває вже розмови з проводами окремих опозиційних партій. В політичних колах думають, що переорганізація уряду не вплине на зміну господарської політики уряду, зокрема на плян монетарної стабілізації, започаткований урядом през. Фрондізі і на співпрацю Аргентини з чужоземним капіталом. Участь представників політичних партій в новому уряді през. Фрондізі узалежнює від прихильного сприйняття ними дотеперішньої економічної програми уряду. Тиск військових кіл на през. Фрондізі триває вже довший час і востаннє виявився він у вимогах представників армії й фльоти, щоб Фрондізі відступив від свого пляну створити одну професійну робітничу спілку так, як це було за Перона, і щоб губернатори окремих провінцій не були вибирані, але призначувані федеральним урядом.

Сенат ухвалив на будівельну програму $ 1,375,000,000

Вашингтон. — 22-го червня Сенат більшістю 56-ох до 31 голоса прийняв законопроєкт про будівельну програму, згідно з якою уряд мав би видати на будову нових домів впродовж найближчих двох фінансових років (1959-1960 і 1960-1961) 1,375,000,000 долярів. Проти цієї суми виступають і демократичні сенатори і працівники уряду. Сенатор-демократ Джозеф С. Кларк заявив, що демократичний провід в Сенаті погоджується на зменшення видатків на будову домів, бо тим способом хоче осягнути те, що президент Айзенгавер підпише той законопроєкт, але така політика демократів буде шкідлива під час виборів в 1960 році. Одночасно адміністратор урядової Будівельно-фінансової Агенції Норман П. Месон заявив, що ухвалений Сенатом законопроєкт „не є в інтересі американського народу", бо в ньому є багато засекречених місць, які є корисні для „великих" людей. Месон гадає, що Президент може не схоче підписати цього проєкту. В Сенаті дискусія оберталася коло проблеми, як очистити від нетрів великі міста та перебудувати старі дільниці з вимогами теперішньої доби.

СЕКРЕТАР ПРЕЗИДЕНТА ГАҐЕРТІ ПЕРЕБУВ ОПЕРАЦІЮ СЛІПОЇ КИШКИ

Вашингтон. — 50-річний секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті 22-го червня перебув операцію сліпої кишки у військовому шпиталі Волтера Ріда, і почувається добре, як про це повідомила секретарка Білого Дому Енн Вітон. Операцію перевів генерал-майор Лінард Д. Гітон, той самий, який оперував президента Айзенгавера в 1956 році. Гаґерті залишиться в шпиталі кілька днів, і його заступає в Білому Домі пані Вітон. Гаґерті не зможе їхати з Президентом до Канади 26 червня на відкриття морського шляху св. Лаврентія, де буде і англійська королева Єлисавета II.

МекЕлрой заявляє, що Національний Китай і Південна Корея самі зможуть відбити комуністичну атаку

Вашингтон. — Аж тепер опубліковано зізнання секретаря оборони Нілля МекЕлроя в сенатській комісії закордонних справ, який заявив, що і національний Китай і Південна Корея зможуть самі, без допомоги ЗДА, відбити меншу атаку комуністів. „Коли б така атака ставала більшою", — твердив МекЕлрой, тоді ЗДА мусіли б прийти з допомогою. В першій стадії атаки, на думку секретаря оборони, самі національні війська Формози і Південної Кореї стримають комуністичних агресорів, бо „вони будуть битися за свою власну справу, а люди найкраще б'ються тоді, коли воюють за свою рідну країну". Командант Тихоокеанської фльоти ЗДА адмірал Гаррі Д. Фелт зізнав, що американські союзники на Далекому Сході і ЗДА мають „доволі атомової сили", щоб відстрашити китайських комуністів від того, щоб вони починали війну на більшу скалю.

„ВАША ВІДДАНІСТЬ ПРИНЦИПАМ ВОЛІ СКРІПЛЮЄ СИЛУ ВІЛЬНОГО СВІТУ" — ТВЕРДИТЬ ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР У ПРИВІТАЛЬНІЙ ТЕЛЕГРАМІ „ГОМОНОВІ УКРАЇНИ"

Вашингтон. — „Ваша відданість принципам волі скріплює силу вільного світу" — ствердив президент Двайт Д. Айзенгавер у своїй привітальній телеграмі до Українського Народного Союзу, скерованій на ім'я його головного предсідника Дмитра Галичина, з нагоди відзначування 65-річчя цієї організації великим культурним фестивалем „Гомін України" в Карнеґі Голл в Ню Йорку минулої неділі 21-го червня. Телеграма Президента, що була відчитана під час фестивалю, в дослівному перекладі звучить: „Для всіх тих, що беруть участь у відзначуванні 65-річчя Українського Народного Союзу, я посилаю свій привіт. Творча праця американців українського походження дала великий вклад у культурні й історичні надбання нашої країни. Ваша відданість принципам волі додає сили вільному світові. Я дуже радий переслати мої найкращі побажання гарному святкуванню та мою особисту пошану вашому великому промовцеві, достойному Дюї Шортові. Двайт Д. Айзенгавер".

ВІДГОМІН „ГОМОНУ УКРАЇНИ" В АМЕРИКАНСЬКІЙ ПРЕСІ

Н ю Йорк — Місцева, як і — згідно з дальшими інформаціями — позамісцева американська преса принесла ряд вісток і повідомлень співочо-танкового фестивалю „Гомін України", що відбувся минулої неділі, 21-го червня, в заповненій залі репрезентативної Карнеґі Голл з нагоди 65-річчя Українського Народного Союзу. Відповідні повідомлення про цю подію подали й обидва великі нюйоркські щоденники, „Н. И. Таймс" і „Н. И. Геральд Трибюн" у виданнях з понеділка, 22-го червня. Вістки в обидвох щоденниках подані на другій сторінці і в них віддано головну увагу, як можна було очікувати, виступові асистента секретаря Армії п. Дюї Шорта та зокрема його твердженню про загрозу Америки збоку постійно збільшуваної фльоти совєтських підводних човнів. Обидві газети підкреслюють нагоду, з якої фестиваль відбувся, себто 65-річчя УНСоюзу, відмічуючи виступ на фестивалі канадійського міністра праці п. Михайла Старра, наводять його твердження, що „українці в ЗДА і Канаді повинні піддержувати боротьбу за волю народу України". Ця ж газета, „Геральд Трибюн" також попередила фестиваль „Гомін України" відповідним повідомленням у недільному виданні з 21-го червня, віддаючи при цьому окрему увагу самому Українському Народному Союзові, його вікові, організаційному і фінансовому станові та його активності серед українців в Америці і Канаді.

ЮРІЙ ВОЛИНЕЦЬ ОЧОЛЮЄ УКРАЇНСЬКИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ

Союзівка, Керґонксон. — Адвокат Юрій Волинець, відомий наш суспільний діяч із Ню Йорку, був обраний на нового крайового команданта Українських Американських Ветеранів в результаті річної конвенції цієї організації, що відбулася на цій оселі Українського Народного Союзу впродовж минулої суботи і неділі, 20 і 21-го червня 1959 .р В конвенції взяло участь 40 делеґатів, що репрезентували 16 ветеранських станиць (постів) з ряду міст і стейтів, та коло 250 гостей, переважно родин конвенційних делеґатів. Конвенцію відкрив і нею проводив дотеперішній командант п. Сеньків, а при її відритті коротко промовляли запрошені до слова почесний командант ветеранів майор Дармопрай та гол. предсідник УНС Дмитро Галичин. Праця конвенції проходила головно в ряді спеціяльних комісій. В суботу по полудні відвідав Союзівку і конвенцію УАВетеранів канадійський міністер праці Михайло Старр з дружиною. У короткому привітальному слові до ветеранів міністер Старр твердив, що ніхто так добре не розуміє вартости волі, як саме ветерани, бо це вони доказали обороною її на побоєвищах світу. Підтримка визвольних змагань українського народу може причинитися до того, що в майбутньому вже не буде потреби приносити найвищу жертву в обороні волі, бо не буде тих, що їй загрожують. Міністер Старр, гратулюючи ветеранам за їхню зорганізованість і активність, твердив, що канадійські українці пишаються працею і досягненнями братів у З'єдинених Державах. Крім адв. Ю. Волинця, обраного на команданта, до нової команди УА-Ветеранів були обрані: Антін Кучер і Мирон Карбівник — заступники команданта; адв. Володимир Стек — фінансовий офіцер; Василь Плоскенос — суддя; Джеймс Ґрінdей — квартирмайстер; Иосиф Паслов — літописець; Иосиф Лопушанський — капелян. На почесного команданта обрано майора Михайла Дармопрая, на правного дорадника адв. Михайла Пізнака а на адютанта Степана Бурчака.

ЮНАКИ НЮЙОРКСЬКОГО УСК-у ЗДОБУЛИ ФУТБОЛЬНИЙ ЧЕМПІОНАТ ЗДА

Стоять від ліва: В. Шмотолоха (капітан), Ховайло, Реннер, Воґіятоґлу, Катинський, Калина, Шолудко, Панчак, В. Кульба, Сарторі, Попович, Я. Кульба, Я. Шмотолоха, Франц. На знимці бракує змаґуна В. Каздоби та провідника Б. Василишина

Ню Йорк. — Приблизно в тому самому часі як в Карнеґі Голл переможно звучав співочо - танковий „Гомін України", на грищі Айнтрахт Овал в недалекій Асторії також іншою, спортовою, перемогою здобуто славу для українського імени, як юнаки УСК-у Ню Йорк перемогли у фінальних змаганнях за першенство ЗДА сильного противника, чемпіона Заходу, команду Фіхте Ремс з Шикаґа. По дуже гарній грі, веденій на високому рівні, українці здобули перемогу з вислідом 1 : 0, та найвищу почесть — звання чемпіона футболу ЗДА в конкуренції юнаків. Це вперше в історії футболу ЗДА українці осягнули чемпіонат цілої країни. Досі найближче до цієї почести дійшли були юнаки „Левів" з Шикаґа, коли вони перед кількома роками були співчемпіонами ЗДА, тому, що фінальні змагання не відбулися. У футболі дорослих, українці вже двічі були фіналісти ЗДА. Ними були „Тризуб" (Филаделфія), і УАСТ Рочестер. Поза межі стейтів у першенствах ЗДА вийшли теж другі українські команди як „Леви" (Шикаго), „Січ" (Елизабет), та „Черник" (Дітройт). В Канаді щастило українцям скоріше, бо вже перед двома роками „Україна" з Монтреалу здобула першенство Канади у футболі. Чемпіонат ЗДА, що його здобули юнаки УСК-у, є без сумніву великим досягненням нашої спортової молоді у спорті ЗДА і він дає підстави покладати великі надії на дальший розвиток нашого спроту в цій країні. Найширші кола громадянства, зокрема молоді, не скривають своєї радости і гордости з тієї великої перемоги молодечої української футбольної дружини. Для вшанування переможців місцевий Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій влаштовує для них в найближчу неділю, 28-го червня о год. 5-ій по полудні в Українському Народному Домі відповідне прийняття, в якому візьмуть участь також представники американського копаного м'яча.

Міністер Стар у гостині в школі національних танків Авраменка

Ню Йорк. — В минулу суботу, 20-го червня 1959 р., в залі авдиторії міської школи при 1-ій Евню в Н. Йорку відбувся попис учнів школи національних танків Василя Авраменка. В пописі взяло участь біля сотні молоді різного віку ,яка виконала національні танки під проводом свого учителя, В. Авраменка. Крім того, у програмі вечора взяв участь відомий бандурист Володимир Юркевич. Цей попис відвідав канадійський міністер п. Михайло Стар з дружиною, який прибув до Ню Йорку, щоб взяти участь в фестивалі, влаштованім день пізніше УНСоюзом, для вшанування 65-ліття тієї організації. Міністер Стар промовив до молоді і її батьків, підкреслюючи вагу національного танку, як засобу виховання в українському дусі. Після попису, в студії В. Авраменка відбулася вечеря на пошану достойних гостей, в якій взяло участь понад сорок осіб з кругів місцевого українського громадянства. На цім вечорі вітали міністра М. Стара п. С. Литвиненко, сот. П Содоль - Зілинський, інж. П. Красноніс, п-і Люба Шевчук, ред. В. Косаревич - Косаренко та п. Іван Винник. Промовив також міністер М. Стар, який в прегарній українській мові оповів історію свого життя, яке не завжди було легке. Головним обов'язком кожного українця, казав міністер, є послужити Україні в її боротьбі за свободу й державу. На закінчення промовив господар вечора п. В. Авраменко, висловлюючи подяку приявним, а зокрема міністрові Старові, за прихильне відношення до нього й українського танку ,як засобу збереження молоді при українській ідеї й підкреслюючи великі труднощі, які спиняють його на цьому полі. Вечером кермував товстмайстер, д-р Я. Падох, який ,вітаючи міністра Стара та його дружину, подав життєпис дорогого гостя та його характеристику, подану канадійськими газетами, які висловлюються про нього з найвищим признанням, постійно підкреслюючи його українське походження.

ГЕРТЕР СКЛАВ ЗВІТ ПРЕЗИДЕНТОВІ ПРО ЖЕНЕВУ

Вашингтон. — Державний секретар Кристіян Гертер звітував в понеділок 22 червня вранці президентові Айзенгаверові про вислід 6-титижневої Женевської конференції міністрів закордонних справ, яку, внаслідку браку будь-яких успіхів, перервано до 13 липня ц. р. Державний секретар перевів з Президентом одну годину на нараді під час сніданку. Войшовши з Білого Дому, Гертер заявив журналістам, що „ми дискутували над тим, де ми тепер є". Нічого ближчого з тієї конференції пресі не подано. На вівторок 9 год. вечером заповіджено промову Кристіяна Гертера до американського народу через усі радіо-телевізійні стації на тему Женевської конференції. Державний секретар Гертер прийшов, у висліді Женевської конференції, до переконання, що ціллю совєтської політики є включити західній Берлін до Східньої Німеччини та змагати до включення цілої Німеччини в сферу впливів Москви. Останню совєтську пропозицію в справі Берліну Гертер уважає новою ультимативною погрозою, дармащо Хрущов і Громико заперечили, наче б вони хотіли орудувати ультиматумами. Всі совєтські пропозиції базовані на основній тезі, що західній Берлін належить до Східньої Німеччини, бо він окружений її територією, тому Хрущов заявив, що СССР не підпише ніякого договору ,в якому були б ґарантовані права Заходу на терені Західнього Берліну. Західні держави поступилися з своїх первісних становищ щодо сили військових ґарнізонів, контактів між західніми німцями і східньо-німецькими комуністами та щодо перевірення пропаґандивної розвідчої діяльности, веденої з терену Західнього Берліну. Вони погодились теж, щоб контролю над шляхами комунікації між Західнім Берліном і Заходом вели східньо - німецькі комуністи. Однак вони вимагали, щоб Совєти заґарантували за це свободу комунікації і щоб перевірку відносин перевести не тільки на терені Західнього ,але й Східнього Берліну. Совєти на це ніяк не хотіли погодитись і тому переговори зайшли в сліпий кут. Хрущов наполягає, щоб не вважаючи на такий жалісний вислід Женевської конференції міністрів закордонних справ, а може власне внаслідку її невдачі, скликати конференцію голів урядів. Державний секретар Гертер уважає, що Москва хоче присилувати Захід до такої конференції „на вершинах" політичним настиком, а не виявом ділами бажання дійти до згоди в справі Німеччини і Берліну. Тому Гертер уважає, що Женевська конференція не дала достатніх підстав для скликання конференції на вершинах. Запитаний про це журналістами, Гертер заявив, що на конференції міністрів у Женеві не говорилося взагалі про конференцію „на вершинах". Французький міністер закордонних спарв Кув де Мурвіль звітував про Женевську конференцію перед постійною Радою Організації Північно - атлантійського пакту (НАТО) в Парижі. За коментарями преси, цей крок Мурвіля мав доказати, що Франція стоїть вірно в бльоку НАТО без уваги на свої суперечки з Америкою і Англією на тему участи в атомових тайнах і розподілу командних становищ.

Совєти „вдоволені" вислідами Женевської конференції

Москва. — „Ізвєстія" твердять у своєму коментарі з приводу перервання Женевської конференції до 13-го липня ц. р., що тритижневі цілком невдачні Женевські переговори створили „добру базу для порозуміння". У тому самому ,оптимістичному" дусі реферують справу моск. „Правда" та „Комсомольская Правда". Кремлінська верхівка дала приказ представляти Женевську конференцію у цілком іншому світлі, ніж воно є в дійсності: наче б конференція міністрів мала успіх, а не повну невдачу. Водночас, йдучи по лінії, що її визначив Хрущов у промові в четвер минулого тижня, вся совєтська преса впевняє, що Совєти ніколи не вживають погроз супроти Заходу, а тільки ставлять „розумні пропозиції". Совєтська преса далі пропаґує потребу скликання конференції „на вершинах" і висловлює переконання, що коли міністри закордонних справ зійдуться знову в Женеві 13-го липня ц. р., то вони дійдуть до порозуміння. Тим часом західня преса твердить, що уряди ЗДА, Англії і Франції не вживатимуть ніяких заходів, які подавали б большевикам надію ,що Захід готов поступитися перед совєтським шантажем у справі Німеччини й Берліну.

Помер Беля Ковач, лідер мадярських повстанців

Відень. — За повідомленням радіо з Будапешту, в шпиталі у південно-мадярському містечку Печі помер Беля Ковач, один із лідерів протикомуністичного повстання в 1956 року, що його ім'я було для багатьох символом протикомуністичного спротиву. Він був свого часу генеральним секретарем найсильнішої на Мадярщині селянської партії, яка у виборах в 1945 р. дістала 57% всіх голосів. Комуністи дістали тоді тільки 17% голосів. У 1947 році большевики арештували його і заслали на 9 років вглиб Совєтів на примусові роботи. Це й зламало його здоров'я. В уряді Імре Надя він був міністром хліборобства і його участь у революції була гаслом для всіх мадярських селян, серед яких був він дуже популярний. В лютому ц. р. Ковач видав заклик, щоб підтримувати комуністичний уряд — сталось це, очевидно, під сильним натиском комуністів і з бажання протидіяти дальшим масовим репресіям. Ковач помер у 55 році життя.

В АМЕРИЦІ

● **18-го червня ц. р. в Голливуді, Каліфорнія,** померла у віці 80-ох років славна драматична акторка Етел Барримор, яка почала свою сценічну кар'єру, мавши 14 років, а закінчила її під час відзначування 78-роковин з дня народження, себто 15-го серпня 1957 року. Вона походила з т. зв. „королівської акторської родини", бо славними акторами були і її два брати Джан (помер 1942) і Лайонел (помер 1954).

● **В Маямі на Флориді** був буревій із швидкістю до 60-ох миль на годину, який спричинив поранення понад 100 осіб і матеріяльну шкоду на 5 мільйонів долярів. Одночасно була злива, і впродовж кільканадцятьох годин впало 6,4 цаля дощу. Червоний Хрест допомагав більше як 1000 осіб. Зовсім знищені 3 доми, а 100 домів пошкоджені.

● **Орнітологи в стейті Ню Джерзі** мають розв'язати загадку, яким чином у Френклін Лейкс, Н. Дж. міг з'явитися голуб, який живе в Бразилії (Скардафелля аквамата Скваммата). Його побачила була п-і А. С. Кросс, яка повідомила фахівця від ловлі птахів Ричарда Ріша, що зловив цього голуба. Гадають, що той голуб втік із якоїсь дослідної лябораторії.

● **Секретар рільництва Езра Тефт Венсон** закликає американців їсти більше яєць, яких є доволі, і ціна яких зменшилася. „Я прошу кожного американця, який може це зробити, щоб щодня їв одно яйце, бо їх є подостатком". Уряд купує яйця від фармерів і магазинує їх в замороженому і в спорошкованому стані, але урядові запаси вже й так великі, і уряд не має куди їх діти.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА", що зі своїм диригентом мґром Л. Крушельницьким та доповнений жіночими голосами взяв основну участь у виконанні програми „Гомону України" минулої неділі, 21-го червня, в Carnegie Hall в Ню Йорку, виконуючи всі пісні в інсценізації „Велика Ідея". Цей хор відспівав пісні: „Ой Морозе", „Ой, у полі" в аранжеровці Людкевича, Стеценка „Могила" із теноровим сольом Богдана Пирожака, а мішаним хором гагілку „А вже весна воскресла" та кінцеву композицію Михайла Гайворонського до слів Гетьмана Мазепи „Всі покою щире прагнуть" із сольовим заспівом мґра Осипа Стецури, що виконував ролю Мазепи. Поодинокі хористи „Думки", включно з її головою д-ром Богданом Карпевичем та диригентом мґром Л. Крушельницьким, співали в загальному хорі, що під диригентурою Івана Задорожного і в супроводі симфонічної оркестри виконав монументальну кантату Павла Печеніги-Углицького до слів Т. Шевченка „Б'ють пороги".

Українська Хроніка

● **Вечір білоруської поезії** — відбувся дня 22-го травня ц. р. в Торонті, влаштований мистецьким стоваришенням „Козуб". Відкрив його голова „Козуб-у" Михайло Голинський і про українсько - білоруські взаємини говорив поет Борис Олександрів. Доповідь про творчість білоруських поетів Якуба Коласа і Максима Танка виголосив білоруською мовою проф. Вікентій Жук-Грішкевич. Доповідь була ілюстрована читанням творів білоруських поетів в оригіналі і в перекладах Б. Олександрова.

● **Комісія УВАН у ЗДА** для збереження і вивчення мистецької спадщини В. Винниченка припинила збірку грошей на фонд збереження Винниченкового „Закутка" у Франції тому, що через смерть дружини письменника Розалії не можна було оформити правно передачі цього „Закутка" під опіку УВАН у ЗДА.

У СВІТІ

● **Папа Іван XXIII** прийняв спершу на 25-хвилинній приватній авдієнції, і потім на офіційній авдієнції монакійського князя Райніє ІІІ та його дружину, колишню американську фільмову зірку Ґрейс з дому Келлі. Папа висловився з великим признанням про плекання католицького духа в тому найменшому в Европі суверенному князівстві.

● **Пані Чіянґ Кай-шек,** дружина лідера вільного Китаю, вернулась до Тайпею на Формозі (Тайвані) після 13-місячної відсутности. Вона лікувалась в З'єдинених Державах. На летовищі в Тайпеі вітали її маршал Чіянґ Кай-шек, члени націоналістичного китайського уряду і юрби народу, в якому вона дуже популярна.

● **Японський прем'єр Нобосуке Кіші** перевів радикальні персональні зміни у своєму уряді. З 19-ох міністрів він залишив на своїх становищах тільки міністрів закордонних справ і фінансів, а всі інші ресорти обсадив новими кандидатами з-посеред своєї консервативної демократичної партії. Японія під проводом прем'єра Нобосуке Кіші є вірним союзником Америки.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

БАЛЯНС 6-ТИЖНЕВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

„Совєтський уряд ясно виявив, що він дійсно бажає включити західній Берлін до Східньої Німеччини і тримати Німеччину поділеною аж до часу, коли можна буде підпорядкувати її совєтським впливам". Таку заяву склав державний секретар Кристіян Гертер, вернувшись в минулу неділю до Вашингтону з Женеви, де від 11 травня до 20 червня нараджувались над справами Німеччини і Берліну міністри закордонних справ ЗДА, Англії, Франції і Совєтського Союзу. В минулу суботу ці наради фактично скінчились повною невдачею. Формально, щоб ще не закривати остаточно дверей і не гасити останньої іскорки надії, що її можуть мати наївні оптимісти, конференції не закінчено, а її тільки перервано до 13 липня ц. р. Ця тритижнева передишка ніби має дати змогу міністрам „відпочити" й дозволити їм вернутись до Женеви — з новим запасом терпеливости. В міжчасі совєтський віце-прем'єр Фрол Суслов побуватиме в Америці і переводитиме у Вашингтоні розмови з Айзенгавером та Гертером. Він ніби має дати поштовх до нових переговорів.

Але тим часом єдиним реальним балянсом шеститижневої Женевської конференції є зацитоване на вступі цієї статті ствердження американського керівника закордонної політики. Якщо західні держави вислали своїх міністрів до Женеви, щоб вони „з'ясували" дійсне становище Москви та „перевірили", чи можливо мирно розв'язати проблеми Німеччини і Берліну, то цю ціль осягнено. „З'ясовано" і „перевірено", що Москва — як авторитетно ствердила декляpація трьох західніх міністрів напередодні їх виїзду з Женеви, декляpація державного департаменту і зацитована заява Гертера — не хоче навіть дискутувати ні про з'єднення Німеччини на базі її свободи, ні про тимчасове полагодження Берлінської кризи на базі її приналежности до вільного світу. Совєти не задовольнилися згодою західніх держав, щоб створити всенімецьку комісію, з представників вільної Західньої Німеччини і комуністичної Східньої Німеччини, які протягом двох і пів року обмірковували б можливості затіснення зв'язків між двома частинами поділеного краю задля влегшення її з'єднення. Ця комісія мала б нараджуватись над можливостями зладити виборчу ординацію, за якою можна б перевести вибори в обох частинах Німеччини, що у висліді дали б один авторитетний німецький уряд. Для Москви ця пропозиція була не сприйнятлива, бо вона не бажає собі взагалі з'єднення Німеччини, а якщо допускає його, то тільки на базі „конфедерації" двох нинішніх поділених частин, із повною демілітаризацією західньої Німеччини, себто — у практиці — з підготовленням совєтизації цілої Німеччини. Так само для Москви було замало почути, що західні альянти готові ще зменшити свої і так більше символічні ґарнізони в західньому Берліні (разом тепер 11.000 вояків) та готові виректись західнього Берліну, як бази пропаганди і розвідки на Східню Німеччину, якщо її східній Берлін перестане бути центром диверсійно-шпигунської акції комуністів. Москві треба, щоб узагалі щільно закрити берлінську браму, якою німці із Східньої Німеччини безперервно втікають на Захід. Москва не визнає інших розв'язок міжнародніх проблем, як тільки за власною імперіялістичною рецептою.

Таким чином шеститижневий Женевський експеримент закінчився невдачею, якщо оцінювати його вислід з погляду східньо-західнього „співіснування", і успіхом, якщо його оцінювати з погляду пізнання суті совєтської політики. Поділена Німеччина є центральною міжнародною проблемою бо вона є безпосереднім залишком останньої світової війни. Большевики у своїй пропаґанді твердять, що „стан окупації" в західньому Берліні 14 років після закінчення війни є аномалією, але це суто большевицька логіка, коли вона не хоче водночас признати, що ця аномалія є тільки частинкою ще більшої, ще курйознішої аномалії, яким є поділ цілої Німеччини. Американська преса впевняє, що ЗДА не підуть на дальші поступки в справі Німеччини і що з американського боку не буде протягом найближчих трьох тижнів ніякої ініціятиви, щоб вивести цю проблему із темного і сліпого кута, в який вона зайшла на Женевській конференції. Здається, що для настроїв американського політичного світу характеристичні два пресові голоси: „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з дати 21 червня прославляє державного секретаря К. Гертера, що він зумів зберегти під своїм проводом твердий одностайний фронт Заходу, а С. Л. Солцберґер у своїй закордонно-політичній шпальті в „НПТаймсі" з 21 ц. м. поручає достосувати „тверді слова" з Женеви також до „твердого вигляду" та — призадуматись знову над проєктом, що його в лютому цього року поручав Пентаґон: щоб провести частинну мобілізацію і доказати нею Совєтам, що тверда постава ЗДА не є блефом.

Якщо б це сталося, то балянс Женевської конференції був би все ж таки позитивний.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

МІЖ ІНТЕРЕСОМ ОДИНИЦІ Й ДЕРЖАВИ

Якщо строгий і незалежний Найвищий Суд ЗДА дбає про публічну опінію, то може бути вдоволений із давно небувалого прихильного відгуку на його два рішення з 8-го червня 1959. Відгукнулися прихильно представники Конґресу, виконної влади і самого сектора правосуддя на нижчому рівні.

Найвищий Суд п'ять років тому почав серію історичних рішень проти расової сеґреґації в школах, і це, беручи практично, була реґіональна проблема Півдня, а ідеологічно більша частина країни була по боці Найвищого Суду.

Пізніше у справі Меллорі, Найвищий Суд, ліберально інтерпретуючи громадянські права, значно утруднив переслідування злочинства й видання виміру справедливої кари. Меллорі, який на підставі признання на поліції був засуджений за вбивство, був звільнений рішенням Найвищого Суду, який визнав, що те признання здобуто з порушенням громадянських прав обвинуваченого. Буря негодування стрінула тоді те рішення Найвищого Суду, але ще не вийшла вона далеко поза Конґрес.

Але коли ряд рішень Найвищого Суду привів до звільнення великого числа комуністів чи їх симпатиків, які були засуджені нижчими судами за підривну роботу, або зневагу органів влади, тоді вже насторожилася вся суспільність. Це вже безпека країни була в грі.

І ось недавно два рішення Найвищого Суду неначе реабілітували його в очах публічної опінії. В обох справах Найвищий Суд відкинув відклики обвинувачених від засудів нижчими судами. Містер Варенблетт відмовився був відповідати в конґресовій комісії на запити про свої зв'язки з комуністами під час студентських часів, і був засуджений за зневагу Конґресу. Містер Апгавз відмовився був виявити стейтовій прокуратурі в Ню Гемпшир імена гостей у літньому таборі нібито „пацифістичного" Світового Товариського Центру, і за те був засуджений за зневагу (непослух) влади. Сама обставина, що обидва вони „рожевих" а то й червоних переконань, мусітимуть відбути кару, не була б варта згадки. Але рішення Найвищого Суду в їх справах заключають ствердження загального значення.

Рішення Найвищого Суду з 8-го червня ц. р. показали одну відрадну обставину, а саме, що „ліберальна" група в ньому знайшлася в меншості ,коли діло йшло про життьове для держави питання безпеки. Суддя Гарлен не лише голосував зі своїми консервативними колеґами Франкфуртером, Кларком, Вітакером і Стюартом, але навіть був речником більшости і твердими словами висловлював її опінію. Правда, більшість була невелика — 5:4 голосів, але вона вистачальна для важности рішення.

Голосне рішення Найвищого Суду з 1956 року в справі пенсилвенського комуністичного провідника Нелсона стверджувало, що т. зв. закон Смита, на підставі якого комуністичних діячів можна було засудити за пропаґанду насильного скинення уряду, не можна стосувати до стейтів. Тепер, у справі Апгавза Найвищий Суд заявив, що рішення в справі Нелсона зовсім не мало на меті відібрати стейтовій владі можливість боронити себе. Навпаки, як федеральна влада ,так і стейтова має право в інтересі власної безпеки вимагати потрібних інформацій від громадян. Тим самим, т. зв. стейтові закони проти заворушень мають свою силу.

Рішення в справі Баренблета було дуже важливе для признання Конґресові права вести переслухування в справі загрози від комунізму. Свого часу, у справі проти Воткінса, Найвищий Суд поставив був під сумнів діяльність конґресової комісії для поборювання неамериканських дій. У справі Варенблетта відклик спирався на тих закидах, які знайшли теж прихильників між суддями „ліберальної" групи. В опінії меншости говориться, що комісія, яка існує на підставі доволі неясного одинадцятого правила Палати, „очевидно, має на меті головно розкривати й карати", що не є згідне з ціллю конґресових комісій, які мають тільки збирати матеріял для законодатної роботи, і кожне питання свідкові повинно вести до тієї цілі. Таке вузьке розуміння завдань конґресових комісій не вдержалось. Більшість Найвищого Суду стала на становищі, що, не зважаючи на не зовсім сконкретизовані завдання цієї комісії, з усієї її діяльности виходить, що вона має досліджувати комуністичну діяльність у цій країні. Тому Баренблетт мав обов'язок відповідати на запити Комісії. „Коли Конґрес діє в межах своїх конституційних управнень, Суд не має права встрявати в його діяльність на тій підставі, що Конґрес не виявив ясно мотивів своєї діяльности", — заявив суддя Гарлен, промовляючи в імені більшости.

Але ще багатомовніша інша опінія Найвищого Суду, яка виходить за межі чисто юридичних міркувань. Містер Варенблетт закинув, що його права на свободу слова, ґарантовані першою поправкою до конституції, були порушені, коли йому не дозволено мовчати, бо конґресова комісія вимагала його відповідей. Його підтримала меншість Суду словами судді Блека: „На мою думку, сьогоднішнє рішення — це один дальший крок у поступовому відступі від ґарантій першої поправки". Інакше думала більшість. В її імені заявив Гарлен: „Ми прийшли до переконання, що, розважуючи між інтересом одиниці й держави як ось у цій справі, треба першенство дати державі, і це зовсім не порушує першої поправки". Суддя Клерк, говорячи в імені більшости в справі Апгавза, виразно заявив: „Інтерес держави в самозбереженні є доволі сильною причиною ,щоб підпорядкувати йому інтерес одиниці".

Це були відважні ствердження, відважна інтерпретація конституції і хартії вольностей, яка включає першу поправку.

Ще минулого року, у відомім рішенні в справі Меллорі, Найвищий Суд дав виразно першенство індивідуальному праву над публічним інтересом, і вбивник без суду пішов на волю. Ще минулого року ряд ворогів державного ладу пішло на волю завдяки рішенням Найвищого Суду, і в ім'я індивідуальних прав, ґарантованих конституцією. Але життя вчить, переформовує погляди. Воно навчило теж дечого строгих суддів Найвищого Суду.

юс

Б. Кравців

КАЯТТЯ ПАТРУСА-КАРПАТСЬКОГО

В квітні ц. р. українці Закарпаття мали неабияку сенсацію. На сторінках ужгородської газети „Закарпатська Правда" в числі з 4 квітня 1959 року появилося каяття закарпатського поета Андрія Патруса-Карпатського за його співпрацю у видаваній в 1938-39 рр. в Ужгороді „Новій Свободі" і за його участь у засіданні карпато-українського Сойму в дні 15 березня 1939 року.

Андрій Патрус-Карпатський невеликої міри поет, що його можна б радше (особливо з огляду на його бажання друкуватися за всяку ціну) зарахувати до категорії графоманів. Людина він уже літня (народжений 1917 р. в Тереблі), почав друкувати свої вірші ще в 1934 р., засипуючи ними з того часу не тільки українські, але й москвофільські видання і на Закарпатті, і на еміґрації, зокрема у ЗДА, і навіть у Західній Україні. Оце бажання друкуватися тримало його в таборі закарпатських русофілів і мадяронів і потому кинуло до націоналістів, звідки він так же само легко переплигнув в ряди оспівувачів Сталіна і Хрущова і совєтського режиму.

Перші свої поезії почав писати по-російськи чи точніше карпаторусским „наріччям" і в цьому ж „наріччю" видав 1937 року в Ужгороді свою першу збірку „Плетью по совести". В 1937-1938 роки він співпрацював і в альманаху учнів мукачівської російської гімназії „Наши стремления", і в газеті „Русский Народный Голос", і в „Карпаторусскому Слові", й у фенциківському „Нашому Путі", і в чеських журналах „Гей-руп" і „Подкарпаторуска ревю", і в органі компартії Закарпаття „Карпатська Правда", і в часописі закарпатського комсомолу („Підкарпатського Союзу Молоді") „Голос Молоді", і в американських русофільських і комунізуючих газетах; опісля пориваючи з ними, перейшов до... націоналістичної ужгородської „Нової Свободи", органу Українського Національного Об'єднання, де перебув до березня 1939 року. Не зважаючи на цю останню співпрацю з націоналістами, Андрій Патрус-Карпатський знайшов можливість втекти восени 1939 року до Совєтського Союзу, де почалася його нова, вже не тільки письменницька, але й досить сумнівна вояцька „кар'єра", що закінчилася в 1945 році поворотом на Закарпаття, де він стає літредактором комуністичної газети „Закарпатська Правда" і де його в 1946 році обрали навіть керівником філії Спілки радянських письменників України в Ужгороді.

За увесь той час Андрій Патрус-Карпатський не покидає віршованої продукції. В 1938 році, співпрацюючи з „Новою Свободою", видає в нюйоркському видавництві „Лемко" збірку віршів, поем і оповідань п. н. „Рідний край кличе" і вже під час війни публікує в Совєтському Союзі збірку віршів „Батьківщина кличе до бою" (Куйбишів, 1943 р.), в 1945 році поему „Лист трудящих" і в 1946 році, вже після повороту в Закарпаття, видає в видавництві газети „Закарпатська Правда" в Ужгороді збірку поезій п. н. „Одної матері ми діти".

До тієї збірки „вибраних поезій" включені вірші Андрія Патруса-Карпатського датовані 1940 р., на Кавказі і в Києві, 1941 роком на „Південно-західньому фронті", 1942 і 1943 роком у Куйбишеві, 1943 і 1944 роком у Москві та 1945 роком в Києві, в Ужгороді, в Тереблі і в Рахові. Збірка сповнена славословій Москві і червоній армії, і попереджена вона довгуватою і тяжкуватою 20-строфіковою „поемою" п. н. „Слово великому Сталіну" із захопленими пеанами на адресу „любимого Сталіна, світлого генія", „мудрого вождя", що „день і ніч над картою стоїть і мудрим поглядом накреслює бої" і на адресу його „соратника", „нашого старшого брата" Хрущова та з вигуками проти загарбників мадярів, що знущалися над закарпатськими українцями і проти „бандитів" і „недобитків зміїних з тризубом". Такими мотивами, особливо ж славословіями Сталіну, що „керує нами, мудрою рукою, генієм титана" сповнені й інші вірші збірки. Попереджена збірка статтею якогось І. Борисова, в якій Патрус Карпатський представлений як автор писаних російською мовою революційних віршів, член комсомолу, співробітник комуністичних газет на Закарпатті і комунізуючих видань у ЗДА, що в них, мовляв, він вміщував „дуже сміливі на той час (1938-1939! — Б. К.) статті проти фашизму і його расових теорій", і в яких він буцімто таврував „запроданців Закарпаття мадяронів та інших фашистських прислужників". Широко описана в статті теж і „бойова" активність Патруса-Карпатського — в лавах червоної армії і в „боях за Київ і Харків, де був важко поранений" і потому в організації „першого чехословацького армійського корпусу, куди його відряджено як командира кулеметної роти". Не згадано тільки в статті ніже словом співпраці й участи Патруса-Карпатського в русофільських і мадяронських журналах і газетах і ані теж його пізнішої, короткотривалої, правда, співпраці в органі Українського Національного Об'єднання „Новій Свободі" та в інших націоналістичних виданнях 1938-1939 рр.

Це промовчання стало, мабуть, і причиною несподіваного „злоключенія" для зміновіхолюбного поета і червоноармійця. Не зважаючи на всі славословія Сталіну і Хрущову і на всі його воєнні заслуги, Патрус-Карпатський зник 1946 р. з овиду на цілих десять років, значить на „строк", що на нього були засуджені тоді на покарання в концентраційних таборах сотні тисяч людей. З'явився він знову аж в 1956 році, коли київська „Літературна Газета" з дня 13 грудня 1956 в повідомленні про засідання президії Спілки Письменників України подала коротко, що „поновлені в членах спілки А. Патрус-Карпатський (Ужгород) і В. Минск (Харків)". З цього виходило б, що Патрус-Карпатський , який в 1946 році був навіть керівником спілки совєтських письменників України в Ужгороді, побував в рр. 1946-1956 не тільки в концентраційному таборі, але й був виключений із Спілки.

Не зважаючи на всі свої „злоключенія", чи пак злигодні й біди, приречені йому совєтським режимом, Патрус-Карпатський, „поновившися" в членах СПУ, вернувся в літературу, й у видавництві „Радянський письменник" опублікував в 1958 р. збірку віршів „Що в серці найсвятіше" (Лірика, леґенди, поема). В збірку включені вірші Патруса-Карпатського, написані ним в рр. 1937-1958 і попереджена вона вже не „Словом великому Сталіну", але знову ж славословієм для Леніна „Ілліч у серці в нас". Включений до збірки і цикл віршів про Індію, що, як підкреслено в короткій передмові, „написані автором в 1941-43 роках, коли він перебував у країні Ганді і Тагора". В

(Закінчення на стор. 4-ій)

З ДУМКОЮ ПРО МАЙБУТНЄ

Саме цього року минає 25 років, як у Стемфорді започаткував свою працю перший осередок для виховання юнаків після закінчення початкової школи. Це було відкриття першої вищої школи, або як тут називають „гайскулу". Він став рівночасно Українським Католицьким Семінарем, або Малою Семінарією, як це в Галичині звали, бо тут, крім науки, студенти ще одержують особливе виховання та релігійні практики. Згідно з канонічним правом, кожний єпископ повинен мати свій семінар — малий і великий, себто такі інституції, які належно підготовили б майбутніх священиків.

Як відомо, українці в Америці одержували по більшій часті священиків із наших галицьких дієцезій. З часом, одначе, треба було подумати про виховні інституції на цьому терені і це саме було причиною, що теперішній наш Митрополит, Впреосв. Кир Константин Богачевський, докладав всіх зусиль, щоб мати свої виховні інституції. Ідею підтримали широкі круги нашого суспільства і тому слушно Впреосв. Кир Константин міг сказати в часі відкриття гайскулу в 1933 р.: „Великий здвиг народу, який прибув на посвячення Української Високої Школи з усіх усюдів, засвідчив, що ідея такої саме школи якраз відповідає потребам американських українців. Це утвердило нас в переконанні, що наша дорога була добре вибрана". І дальше Впреосв. Владика говорив: „П'ятдесят літ шукали наші передові священики і світські одиниці способу, якби забезпечити існування українського дорости при цих церквах. Вони, а тепер ми всі, є свідками, як розбігається молоде українське католицьке покоління по різних закутках, неначе ховаючись перед собою самим. Багато втратила наша українська католицька іміґрація своїх членів, збільшуючи силу противників, а часом і ворогів українського народу". „З тими, що остались вірні високій ідеї, приходиться нам підіймати працю упорядкування шкільного питання серед української громади в Америці"...

Відкриття першого гайскулу прийняло все українське зорганізоване суспільство в Америці з великим ентузіязмом. Свідчать про це промови-привіти і побажання, що були виголошені в день цього свята. Між промовцями є такі імена: Впр. о. Петро Понятишин, о. Антін Лотович, Дмитро Капітула (один із видатних піонерів зорганізованого українського життя в Америці), Микола Мурашко (голова УНС) та д-р Лонгин Цегельський. Промовляли теж Владики Гості, а саме Впреосв. Кир Василій Ладика з Канади та Впреосв. Василій Такач.

Від того часу багато праці вложено в дальшу розбудову оцього нового осередка української духовости. З часом одначе показалось, що треба ще вищого ступня своєї школи. І таку школу основано в 1939 році. Нею є саме Каледж св. Василія Великого. З приростом числа учнів та потреби вивінування обох шкіл відповідними приміщеннями, виринула потреба дальшого поширення цієї інституції. Після довгих міркувань, якби то можна погодити ті всі вимоги, щоб не витрачати більших сум гроша, таки вирішено, що необхідним є будова ще одного будинку, який міг би примістити постійно зростаюче число студентів та дати їм змогу у відповідних приміщеннях формувати своє духове обличчя, як майбутніх працівників Церкви і Народу.

Це і причина, що Преосв. Владика Кир Амвросій рішився відкликатися до жертвенної української громади в Америці по жертву на розбудову оцієї важливої під кожним оглядом церковно-народної інституції.

Треба з признанням сказати, що заклик Преосв. Кир Амвросія зі зрозумінням прийняло наше суспільство в Америці (хоча перетяжене найрізнороднішими збірками), зокрема наша найстарша інституція в Америці: Український Народний Союз, що не лише із своїх фондів зробив дотацію на побудову нового каледжу, але все своє зорганізоване членство заохотив до пожертв на цю благородну ціль, що має всенародне значення, бо служитиме Богові і Народові.

В. Л.

ГІРСЬКИЙ ШЛЯХ

Скінчились рівні
польові простори.
Тепер мені стає
крутішим шлях.
Його у висоту
заводять гори
І десь він губиться
в густих лісах.

А за лісами,
за глеїстим Ужем
Мене хлопчина
карооокий жде.
О, нам побачитись
потрібно дуже,
Тож гаятись мені
не слід ніде.

Ви розступіться,
дорогі Карпати,
Дахами виглянь,
місто в далині.
Щоб хлопцю
не набридло дожидати,
Щоб швидше
радости зазнать мені.

Та все бори
й озера синьозорі,
За перевалом
перевал стрімкий...
І схожий шлях,
через високі гори
На шлях кохання,
що також важкий.

ВАЛЕНТИНА ТКАЧЕНКО

С. Риндик

БАРОН

(5)

Я зніс плечима...

— Іду до жінки! Та не так до неї, як до рідної донечки, що оце народилася в шпиталі. Можете мене поздоровити. Ха-ха!

Я і Аорист поздоровили щасливого батька і побажали всяких благ донечці, матері і йому. Він довго тиснув нам руки, довго тряс ними і довго повторяв „спасибі".

— Знаєте, панове! — сказав, розщирившись, — нема більшого щастя, як діти. Не дурно сказано: діти — дар Божий. І дуже погано роблять ті, що не хотять дітей. Бо вони переступають заповідь Божу: „Плодіться і розмножуйтеся! Наповняйте землю і володійте нею!" Я так само грішив і думав: нащо мені клопоту і навіщо моя молода жінка має зав'язувати собі світ дітьми та всякими клопотами. Нехай, думав собі, погуляє, поки молода, а на дітей ще буде час. Але це дурна бухгалтерія. Зовсім дурна! Бо бездітна молодиця скоро починає нудитись, а враг роду людського не спить, не дармує. Він тільки й дивиться ,як би таку молодичку звести з пуття-розуму. І я побачив скоро: щось моя молодуха не така весела, не така жвава, як то було на початках. Щось вона опловіла. Тільки на танцях і на забавах перший сорт. Зовсім переродджується, дістає блискучі очі, радісний сміх на устах і таке інше. Ага, думаю, вже недалеко до того, що одного дня моя жіночка заспіває мені:

„Боже! Чим я винувата,
Що люблю Альфреда,
Як рідного брата?"

Бо Альфред завсіди знайдеться. Ні, думаю, прийшла крайня пора закинути свою бухгалтерію. Дитина, як та жаба в криниці; як жаба чистить воду, так само дитина очищає родину від усякої скверни.

Правда, воно рідко коли трапляється, щоб якийсь Альфред відважився сягнути по честь жінки начальника поліції, але враг людського роду не боїться й російського поліцая. З нечистою силою ліпше не жартувати. І тому я поклав твердо: зачинаємо родити! Сказано — зроблено, і нехай тепер враг роду людського спробує спокусити мені жінку. Ха-ха!

Ви, пане учителю, наповнили наші серця великою радістю. Коли ми почули, як отець Харлампій оповістив у соборі про ваші заручини з високодостойною донечкою пана директора, то сказали: „Дай, Боже, тим молодятам щастя і здоров'я. Ліпшої пари не може бути. Одно тільки скажу вам, пане учителю, але прошу не прогнівитися на мене: відразу закладайте родинне вогнище! Не відкладайте на потім. То наймудріша річ. Будете мати відразу повне щастя.

Повірте, що коли я нарешті одержав оцю телеграму, то серце мені наповнилось такою радістю, що аж заплакав. Подумайте, я маю малютку! А цю телеграму держатиму за образом.

І начальник поліції подав мені телеграму.

Прочитавши її, я був приголомшений. Зробив великі очі. Так само зареаґував Аорист Другий, що йому начальник також дав прочитати її. Щасливий батько прийняв наше здивовання за вираз нашого надхнення.

— А правда? Яка радісна вістка! Ха-ха!

Я встав і вийшов на коридор. Аорист Другий за мною. Витягнувши з кишені свою телеграму, я побачив, що вона дослівно тотожна з телеграмою поліцая...

— Що це значить? — питаюся свого філософа. — Що каже твоя інтуїція?

Аорист Другий задумався...

— Нічого, — сказав по якійсь павзі.

— Добре мені нічого! Та сама телеграма!

— Це просто шпитальний трафарет. Кожному батькові посилає шпиталь таку саму телеграму. Нема потреби кожного разу видумувати щось інше. Просто нема жадного сенсу. На однакові події однакова форма.

Я подумав... і признав йому рацію. Справді шпитальний трафарет. От як у поезії сонет.

— Як би воно не було, — кажу, — але треба на пару годин стриматись від відвідин шпиталю. Поліцай знає, що я заручився з директорівною, то ж був би дуже здивований, коли б побачив мене там. Давати йому якісь пояснення не потребую, тим більше, що й сам не знаю, на чому стою. Аж після розмови з матір'ю дитини побачу, що маю чинити.

— Не потрібно чекати, — каже Аорист Другий, — Він може цілий день сидіти коло жінки. То була б дурна робота. Скажемо ліпше, що я їду до своєї жінки, а ти, як мій товариш, робиш мені компанію. І тим справа розв'язується. Тільки слухай мене. І все буде добре.

Але не треба було крутити. Начальник поліції сказав, що не може явитись до жінки з голими руками, а мусить принести їй якісь порядні дарунки. Вона бідна заслужила на те. Мусить, мовляв, найперше кинутись до міста, до крамниць і аж потім їхати до шпиталю. В такому разі, подумав я собі, треба мені негайно їхати до „своєї донечки" та якомога швидше розвідати, що і як. Так і вчинив.

Разом із Аористом Другим зайшли ми до канцелярії шпиталю. В останній хвилі щось мені неначе шепнуло, і я сказав Аористові:

— А все таки буде ліпше, як ти зголосишся за батька. Бо той поліцай може швидко впоратись із своїми дарунками і застукати нас іще в шпиталі. Отже, батько ти.

У канцелярії Аорист Другий подазав телеграму.

Урядовець натиснув ґудзик, і за пару хвилин прийшла сестра і забрала нас. Перед одною кімнатою спинилась і, попросивши нас трохи зачекати, сама зайшла до середини. Мене почала трясти трясця.

— Спить, — сказала, вийшовши. — Вам доведеться трішки почекати. Вона змучена, і кожна хвилина сну їй дуже дорога. А тим часом покажемо вам вашу донечку. Чудова дівчинка! Щось надзвичайне!

За хвилю принесла завинену дитину і дала Аористові Другому на руки.

— Викапаний батько! — радісно скрикнули сестри, що тим часом прибігли звідкись і обступили бідного „батька" з усіх боків.

— Ось вона — твоя цивілізація! — засміявся злорадісно Аорист Другий, кинувши на мене презирливий погляд.

— Така моя, як і твоя! — відрубав я, люто глянувши на „донечку".

А по дитині ледве можна було пізнати, що це людина взагалі: просто якесь червоне, зморщене тільце.

Тим часом сестри без угаву, одна поперед другої, прихвалювали дитину й величали батька за такий твір. Чекали на подарунки. Прийшлося дати відчіпне. Діставши гроші, всі негайно зникли, а ми лишилися з дитиною. Аорист Другий настирливо вимагав від мене, щоб я не хмурився і був веселий, а сам щось примовляв до дитини, лускав пальцями, говорив „агу, агу" і взагалі поводився, як зразковий батько.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

З українського життя в Сан Франсіско

В північній Каліфорнії живе невелике число українських поселенців, які в більшій часті є скупчені в поблизьких місцевостях Сан Франсіска і в самому таки місті. Брак компактного поселення негативно впливає на організаційну роботу, і громадсько - політичні організації не є в спроможності охопити цілости життя в своїх рамках.

Та все ж таки, українське життя проявляється тут на кожному кроці та впливає на формування поглядів американських громадян відносно сучасних проблем нашого народу. Українці зорганізовані у Відділі УККА, або в своїх церквах. Українську католицьку церкву очолює о. М. Микита, що придбав для неї окремий будинок, в якому кожного тижня відбуваються Богослужби та приміщається Рідна Школа. Українську православну автокефальну церкву очолює о. П. Маєвський, і його вірні приступають до купна будинку. Покищо Богослужби відправляються по приватних домах. Громадсько - політична праця є зосереджена у Відділі УККА. Це активна організація, що гідно репрезентує українців. За її старанням відбуто 14-го березня ц. р. Шевченківське Свято з участю д-ра Я. Славутича. На передодні свята в одній з місцевих радіостацій передано окрему одногодинну програму, присвячену пам'яті нашого генія, з короткими інформаціями про Україну. Слід зазначити, що програма була без комерційних оголошень. Для більшого пожвавлення громадської праці Відділ влаштував ширшу громадську нараду 12-го квітня, на якій д-р В. Оренчук говорив про завдання і працю УККА.

24-го травня Відділ УККА спільно з Відділом Союзу Українок влаштували Свято Героїв. Атракцією свята був виступ керівника Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка п. Г. Китастого. Промовцями були д-р Я. Славутич і д-р В. Оренчук. Кілька годин перед святом старанням Відділу УККА відбулася пресова конференція, в якій взяли участь представники трьох місцевих щоденників. Українців заступали голова Відділу УККА д-р Я. Славутич і д-р В. Оренчук. Конференція тривала понад дві години і принесла гарні успіхи. На наступний день появилися знимки і статті в цих трьох щоденниках. Це все спричинило велике незадоволення в таборі московської іміграції і атаку на згадані щоденники.

Свято героїв звеличав своєю присутністю посадник міста зі своєю дружиною і виголосив відповідну промову до присутніх. В ній вичувалося тепло до української справи та поінформованість про нашу історію. Він теж проголосив був Український День з нагоди Свята Державности і Соборности.

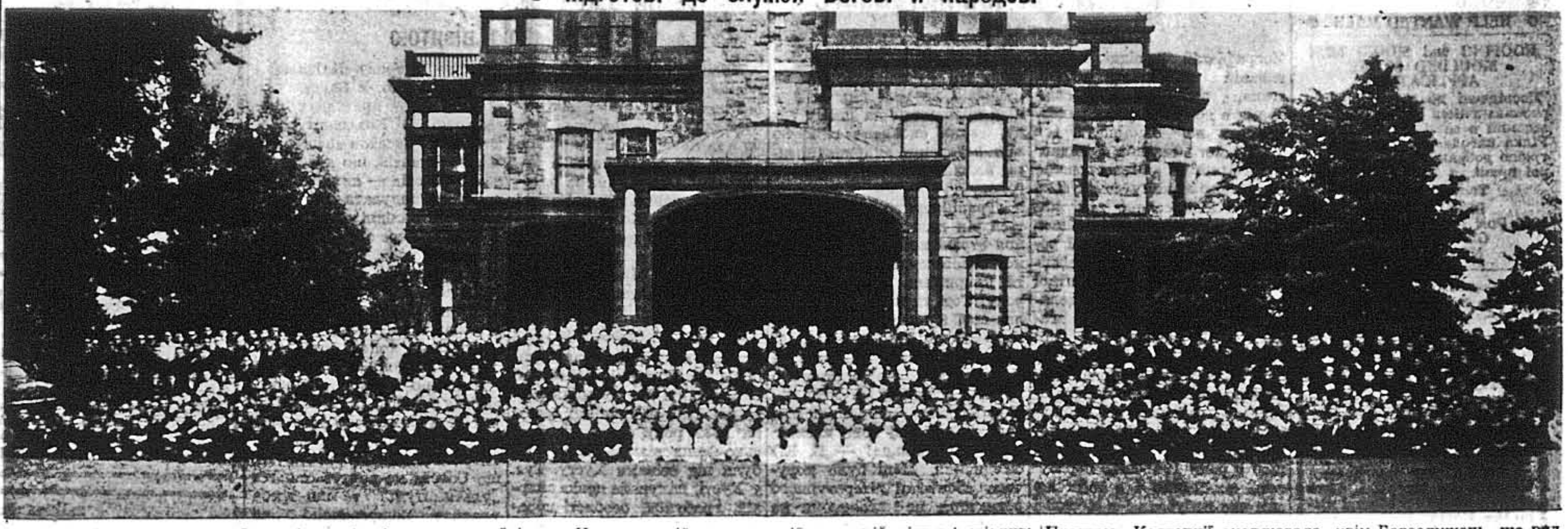
Відділ УККА веде теж Рідну Школу, в якій викладають три учителі, а навчання відбувається щодругої суботи. Крім української мови і історії місцевий парох о. Микита вчить дітей теж і релігії.

Відділ Українського Народного Союзу очолює п. Ігор Пахолюк, а секретарює п. М. Сорока. Нововибрана Управа разом з організатором УНС д-ром Оренчуком докладають всіх старань об'єднати всіх українців в його рядах. Союзовці беруть активну участь в Відділі УККА і є членами керівних його органів.

Клімат нашої Каліфорнії нагадує клімат раньої осени України, горячі, сухі дні, та холодні, свіжі ночі. Люди не мерзнуть вдень, а вночі не прiють. Його здоров'я та краса повинні бути привагаючим чинником для нового поселення наших українців. Численна індустрія забезпечить їм працю та спокійне життя.

Я. Б.

У підготові до служби Богові й народові

До найскладніших, найтрудніших і рівночасно найбільш відповідальних завдань в ці наші зматеріялізовані часи належить без сумніву виховання молодого покоління в чеснотах Божих і людських законів. Перша відповідальність за це виховання спадає на батьків, але і вся наша суспільність, зокрема молодечі організації, школи українознавства і т. п. мобілізуються для тих цілей та приділяють їм велику увагу. Проте, головну ролю тут завжди виконували, виконують сьогодні та виконуватимуть у майбутньому наші Церкви, навчаючи дітвору Божих і людських законів, виховуючи їх в любові до Бога і ближнього. Про провідну ролю Церкви в цій преважливій виховній ділянці свідчить м. і. і Конвенція Вівтарних Хлопців, що відбулася в днях 22, 23 і 24-го травня цього року у Стемфорді, Конн., та з якої зроблена і ця фотознимка. Понад ТРИ ТИСЯЧІ українських юнаків з усіх парафій филаделфійської і стемфордської українських католицьких єпархій взяло участь у цій конвенції. Архієрейську Службу Божу, з Причастям для всіх учасників конвенції, відправив єпископ Стемфорду Кир Амвросій Сенишин, який також, разом із филаделфійським єпископом помічником Кир Йосипом Шмондюком, відбув зустріч з усіми вівтарними хлопцями та промовляв до них. Програма Конвенції охоплювала, крім Богослужень, ще ряд зустрічей і розваг. Для виховання цієї української молоді запланована тепер будова нової Колегії св. Василія в Стемфорді, для здійснення якої потрібно два мільйони долярів, збірку яких саме тепер переводиться. Український Народний Союз прилучився до тієї збіркової акції з думкою, що йому пощастить заохотити своїх членів і громадян до пожертвування бодай 100,000 долярів на цю благородну ціль. Вже в найближчих днях у „Свободі" появляться списки жертводавців. На фото: учаники Конвенції з Єпископами і священиками.

Річний попис УМІ в Балтиморі, Мд.

7-го червня в залі ІВКА зібралися досить чисельно наші місцеві любителі музичного мистецтва на V-ий Річний Попис учнів УМІ в Балтіморі, кляси фортепіяну проф. Лідії Шав'як.

Програма тієї імпрези складалася з двох частин. В українській частині, немов на телевізійному екрані з виразним виявом шкільної оглади і доброго, а частинно навіть витонченого музичного вишколу, представили себе слідуючі учні різних кляс навчання: М. Радь (підготова), М. Бабяк (I н.), Б. Булавка (II н.), Л. Бабяк (III н.), Л. Шав'як (IV н.), М. Хмілевська (I сер.), О. Булавка (I сер.), І. Поліщук (підгот.) і Д. Поліщук (I сер.).

Відповідно до кляси навчання виконано твори таких українських композиторів — Савицького, Оранського, Берковича, Любарського, Лазаренка, Барвінського, Косенка, Фоменка, Степового і Лисенка.

У другій частині західньоевропейської музики ті самі учні виконували з непомеченим завзяттям, вишколом і окремі навіть з виразним музичним обдаруванням твори таких композиторів: Рользет, Баєр, Кемпбел, Вольфарт, Каттерер, Ріхтер, Мастерс, Діябеллі, Шуман, Ліхнер, Бах, Бетговен, Моцарт, Скарлятті, Теллер, Годар і Шопен.

Після закінчення попису, під невгаваючі оплески присутніх учні УМІ піднесли своїй відданій професорці — кіш квітів і подарунок. Парох місцевої української католицької церкви о. декан Мельничук в короткому слові сказав: „Бажаю, щоб ваша школа своїм мистецьким рівнем все цвіла і цвіла, побільшувалася числом учнів, а зворушений високим рівнем попису призиваю Боже Благословенство на вашого невтомного професора музики, на вас, дбайливі родичі, на вас, працьовита і надійна наша молоде".

Відчуваючи повагу хвилини, всі учні відрухово окружили своїх любих о. Мельничука і проф. Шав'якову, та зроблено гарну, пам'яткову знимку. Батьківський Комітет при УМІ частував усіх присутніх солодощами а також танковою музикою.

Відділ УМІ в Балтіморі — це цінне культурне надбання нашої громади, що протягом 5 років своєї праці врятувало багато української молоді та навело на шлях творчої праці в користь дітей і батьків.

У дальшій праці над формуванням такої потрібної нам повноцінної української людини — нашому УМІ — Щасти Боже!

(АБУ)

● **Президент Айзенгавер** братиме участь у церемонії покладення наріжного каменя під будову Бібліотеки ім. Айзенгавера в Абілені, Кензас. Ця бібліотека коштуватиме 3 мільйони дол., зібраних із громадсь. пожертв. В Абілені Айзенгавер провів своє дитинство.

КАЯТТЯ ПАТРУСА-КАРПАТСЬКОГО

(Закінчення зі стор. 2)

біографічній довідці, надрукованій наприкінці збірки, згадана знову ж його співпраця в комуністичних видавництвах на Закарпатті і в ЗДА і його служба в Радянській армії та в Чехословацькому армійському корпусі в СССР і підкреслено там навіть, що він „війну пройшов від командира кулеметної роти до начальника політвідділу 2-ої парашутно-десантної дивізії і начальника канцелярії штабу корпусу". Не згадана в цій біографічній довідці знову ж його співпраця з буржуазно-націоналістичними, російськими й українськими газетами на Закарпатті і не вияснена така подробиця, як це він умудрився, щоб в роки 1941-1943 перебувати в ... Індії і в той же сам час побувати і в Москві і в Куйбишеві і воювати на Південно-західньому фронті, дослуговуючись і ран і високих військових чинів.

Це промовчання і ця, сказати по-совєтському „неувязка", стали, мабуть, початком нового „злоключенія" для Патруса-Карпатського. Йому пригадали знову ж те, що він спокутував уже 10-ма роками концтабору і наказали податися уже прилюдно, на сторінках „Закарпатської Правди". Це він і примушений був зробити, друкуючи в згаданій газеті в числі за 4 квітня 1959 свою статтю п. н. „Совість наказує: говори" з підзаголовком „Замітки бувшого редактора „Нової Свободи", що її тут у Ню Йорку передрукував поквапно орган Лемко-Союза „Карпатська Русь" під назвою „Страшна сповідь Андрея Петруса" (в ч. з 5 червня ц. р., звідки в перекладі взяті і дальші цитати).

У цьому каятті чи пак „сповіді' Патрус-Карпатський кається не так за свою літературну діяльність в русофільських газетах і журналах, як за те, що ще 20-літньою молодою людиною він приєднався „до волошинівців, до українських буржуазних націоналістів". „Це — пише він — найбільше мене мучить і до цих пір, не дає мені працювати на повну силу, серце сповнене гіркістю за так даремно змарновані літа, коли я співав з чужого голосу..."

„Трапилася зо мною — б'ється він далі в груди — та моя страховинна помилка, це моє велетенське горе і нещастя наприкінці грудня 1938 року. Тоді перший раз я післав свої вірші в редакцію газети „Нова Свобода" і незабаром і сам став на працю в тому органі маріонеткового уряду Волошина й УНО — українського націоналістичного (насправді воно називалося національне! — Б. К.) об'єднання. Мені було доручено обов'язки літературного редактора, не зважаючи на те, що ще місяць тому я висловлював цілком протилежні погляди. Чому? Причина дуже проста: тому, що моїм переходом в табір українських буржуазних націоналістів хотіли вдарити русофілів (в той час я вже був предсідником ревізійної комісії Карпато-Русского Союза Писателів), хотіли внести роздор в їх ряди і захитати інших письменників, взяти їх під свій вплив і примусити, як і мене, служити інтересам української націоналістичної буржуазії... I так, я почав працювати в „Новій Свободі". За короткий відтинок часу, за яких неповних три місяці я встиг зробити стільки невиправних помилок, я встиг накоїти стільки шкідливого, що й досі це лежить важким і гірким тягарем на серці. Це — камінь, що не дає мені дихати повними грудьми. Я не бажаю далі носити цей камінь! Я хочу позбавитися його, викинути з грудей, щоб туди повіяла чиста течія животворного гірського повітря".

„В той час, коли я став на роботу в „Нову Свободу" — сповідається Патрус-Карпатський далі — головним редактором, значить „хазяїном", був Федір Ревай, що водночас із цим рахувався „фюрером" УНО. Відповідальним редактором був петлюрівець Свирид Довгаль. Але він не був уродженцем Закарпаття й його незабаром замінили Гренджою-Донським. Вони і впливали на мене найбільше. Вони і спрямовували всю мою роботу в русло, найбільш вигідне слугам української націоналістичної буржуазії, що позасідали в Хусті. I я покірно слухав їх... Я не звертав уваги на те, що в моїх статтях і в моїх віршах все частіше звучать шовіністичні, антисемітські нотки, що поволі, але певно я скочуюся в саме болото українського буржуазного націоналізму... Так побачила світ поема „Моя батьківщина", в якій український буржуазний націоналізм показав себе в повній мірі, і ряд інших поетичних творів, зокрема, вірш „Карпатській Січі", яка тероризувала все проґресивне, що було тоді на Закарпатті... Але ж найглибшого упадку досягла моя творчість — „признається" Патрус-Карпатський — в останні дні волошинського режиму, наприкінці березня 1939 року, коли хортистсько-фашистські банди вже були під стінами Хусту. Тут, у Хусті, панувала повна анархія, грабунок, особисті порахунки, терор і збоку СБ — служби безпеки Волошина і збоку терористів, підісланих мадярськими фашистами. Дні „батька" Волошина були вже давно пораховані. Але, видко, він не міг примиритися з тим, щоб зійти зі сцени без титулу „президента". Для тієї мети в спортивній залі хустської гімназії було скликано засідання „сейму". Тут на один день Волошин був коронований „президентом Карпатської України"... Я був присутній на тім зборищі від редакції".

Наприкінці своєї „сповіді" Патрус-Карпатський кається, що він не звільнився від „націоналістичного дурману" також і потім, уже під совєтською владою. „Пройшли довгі роки — пише він і мені соромно за мої вчинки. Я багато літ не міг повністю визволитися від впливу старого і знову чинив ідеологічні збочення і помилки. Так трапилося з моєю поезією — листом до трудящих з приводу першої річниці визволення Закарпаття Радянською Армією. У ній знову я вчинив націоналістичний випад проти усіх мадярів, хоч і я знав, що й серед них були поярмлені в часи панських режимів..."

Закінчує свою „сповідь" Патрус-Карпатський заявою, що чинить це, ... „не бажаючи, щоб у будь-кого, хто ще не порвав з минулим, виникали будь-які сумніви щодо його теперішнього світогляду".

Патрус-Карпатський — постать, що ніякої ролі ні в літературному ні в громадському житті Закарпаття не відігравала і, коли судити з його теперішніх писань і виступів, не відіграє й тепер. Уже сам його життєпис показує, що це людина слабої волі, без будь-яких переконань, готова перебігати до кожного, де б тільки вона мала можливість „друкуватися". I тому теж якогось значення його „ревеляціям" придавати не приходиться. Покаянна заява його залишиться хіба тільки ще одним характеристичним для совєтської дійсности документом, свідченням, як і для яких цілей використовує совєтський режим цього роду людей.

Совєтський віце-прем'єр приїздить до ЗДА з офіційною візитою

Москва. — Совєтський віце-прем'єр Козлов відлетить з Москви наприкінці цього тижня одним із найновіших турбо-моторових літаків до Ню Йорку, де він відкриє в понеділок 29-го червня ц. р. совєтський павільйон в Колізеї в Ню Йорку. Козлов їде в офіційному характері, а не в приватному, в якому їздив був Анастас Мікоян. Козлов відвідає Вашингтон, Питсбург, Шикаго, Дітройт, Клівленд і Сан Франсіско. У Вашингтоні прийме його президент Айзенгавер. З Козловим виїздить який десяток совєтських кореспондентів, що вказує на намір Совєтів — якнайширше розпропаґандувати цю його подорож. Західні обсерватори в Москві переконані, що совєтський уряд хоче використати подорож Козлова для злагіднення поганого на Заході і в усьому широкому світі вражения після невдачі Женевської конференції міністрів закордонних справ. Гадають, що Козлов конферуватиме з державним секретарем Гертером та що його спеціяльною місією є переконати американські керівні круги, що Совєти не хочуть ставити „ультиматумів" та що треба уладити конференцію „на вершинах" з участю Хрущова. Фрол Козлов має тепер 50 років, за освітою є він інженером, фахівцем металюрґії, і ніколи ще не був в Америці. Вашингтонські і нюйоркські власті безпеки мають клопіт, щоб дати йому відповідну поліційну охорону.

4 БІЛІ ЮНАКИ ЗАСУДЖЕНІ ДО ДОСМЕРТНОЇ В'ЯЗНИЦІ ЗА ЗНАСИЛУВАННЯ НЕГРИТЯНКИ

Таллагассі, Флорида. — 22-го червня окружний суддя Мей Вокер визначив кару досмертної в'язниці чотирьом білим юнакам у віці від 16 до 23-ох років за те, що вони 7 тижнів тому викрали були 19-річну негритянську студентку і завезли її за місто, де її знасилували. Це перший випадок такої високої кари для білих за знасилування чорної жінки. Суд присяжних рекомендував милосердя для злочинців, бо інакше їм грозила кара смерти в електричному кріслі.

Короткі Вістки

● **У східньому Берліні** комуністи знищили рештки колишнього бункру Гітлера під його канцлерським палацом, де він покінчив самогубством в 1945 році. Комуністи тримаються засади затирати всі зверхні сліди панування Гітлера. Проте вони прийняли до своїх рядів масово колишніх нацистів та користуються їхніми давніми терористичними методами.

● **Вернувшись з Москви**, американський євангельський проповідник Біллі Грегем ставить вище мораль підсовєтської молоді за мораль молоді американської. Він твердить, що коли проходжувався по парку і скверах у Москві, то бачив тисячі юнаків і дівчат, але ні одної пари, яка обіймалась би, як це є звичайним явищем на американських публічних місцях.

● **На теренах, що належать до Кремлівського палацу в Москві**, збудують нову велику залю на масові публічні збори. Ця нова будова має бути готова до осени 1960 року.

● **У Південній Африці** тисячі муринок уладили бурхливі демонстрації проти заходів влади спутати продукцію і продаж самогону і доморобного пива. Муринські жінки масово зайняті при толерованих до цього часу приватних дестилярнях. 4,000 муринок з Йоганнесбурґу демолювали уладження в шинках та нищили крамниці з алькогольними напитками. Прийшло до сутичок з поліцією, яка врешті й стріляла до демонструючих жінок. Є багато ранених.

100 долярів може здобути кожний, хто стане членом чи додатково забезпечиться на будь-яку суму в Українськім Народнім Союзі в його Ювілейнім Році 65-ліття існування. — Приділення нагороди відбудеться 31 грудня 1959 р. — Ставайте Ювілейним членом УНСоюзу!

Подаємо всім до відома сумну вістку, що відійшов у вічність
НАШ ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН,
Проф. д-р Михайло О. ВЕТУХІВ
Замість квітів на могилу складаємо — 25.00 дол. — на цілі УВАН.
ОБ'ЄДНАННЯ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ

Цією дорогою висловлюємо найглибший жаль і співчуття членам Родини, співробітникам УВАН та Друзям Президента УВАН у США,
Михайла Олексійовича ВЕТУХОВА
що так несподівано, у розквіті сил, відійшов від нас.
В Його особі Україна втратила одного з найкращих своїх синів. Нехай чужа земля буде Йому легкою.
Голова Керівництва Групи УВАН в Дітройті, дійсний член УВАН,
проф. МИХАЙЛО ОВЧИННИК

Замість квітів на могилу
бл. п. МАРІЇ ХОРКАВЦІВ,
дружини інж. Гната Хоркавцева,
склали на фонд залишенців ЗУАДКомітету суму — 10.00 долярів
Ніна і Микола СПАНЧАКИ

Москва заборонила російській Православній Церкві взяти участь у Вселенському Соборі

Москва. — Офіційна пресова агенція ТАСС подала вістку, що московський Патріярхат підсовєтської Православної Церкви не візьме участи у Вселенському Соборі, що його заповів Папа Іван XXIII. За цим совєтським камунікатом, Вселенський Собор є „внутрішньою справою Католицької Церкви". Було згори відомо, що в інтересі большевицької Москви не лежить єдність у християнському світі, тільки як мога більший роздор, і тому також всі спроби завести згоду між християнськими Церквами викликують спротив збоку червоної Москви.

Спір між Аденауером і Ергардом грозить Німеччині новою кризою

Бонн. — Персонально-політичне суперництво між канцлером Західньої Німеччини Конрадом Аденауером та його заступником і міністром економії д-ром Людвіґом Ергардом знову загострилося і погрожує керівній західньонімецькій партії християнських демократів поважною кризою. Цей спір вибух був у зв'язку з несподіваним відкликанням кандидатури Аденауера на президента, при чому Ергард мав стати наступником Аденауера на становищі канцлера. Спір полагоджено прийняттям резолюції, в якій стверджено, що не була заміру політично дискредитувати Ергарда. Однак в минулий четвер „Ню Йорк Таймс" оприлюднив інтерв'ю з старим Аденауером, в якому Аденауер виразно піддав під сумнів здібности Ергарда керувати закордонною політикою, ствердив його брак досвіду та кваліфікації виключно тільки як економіста. Людвіг Ергард образився цими заввагами та закинув Аденауерові, що той систематично намагається підважувати його, Ергарда, повагу. На понеділок і вівторок 22 і 23 червня скликано наради верхівки Християнсько-демократичної партії для цієї справи. Загальні симпатії — за твердженням газет — є по стороні Ергарда, тому 83-річний канцлер опинився у трудній ситуації.

Увага! Увага!
РОВД АЙЛЕНД і МАССАЧУСЕТС!

В суботу, 27-го червня 1959 р.
в церковній залі — при 74 Harris Avenue
у ВУНСАКЕТ, Р. Ай.
— відбудуться —
ОКРУЖНІ ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ
з Вунсакет і Округи,
в яких повинні взяти участь Урядовці й Члени та Конвенційні Делеґати від таких Відділів УНСоюзу:

ВУНСАКЕТ	206 і 241	МЕНВИЛ	181
СЕНТРАЛ ФОЛС	93	ТАВНТОН	122
КРОМПТОН	246	БЛЕКСТОН	454
ПРОВІДЕНС	73 і 177		

НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Утворення Окружного Комітету Відділів УНСоюзу та прийняття правильника;
2. Вибір Окружної Управи та Контрольної Комісії;
3. Ювілейна кампанія УНСоюзу;
4. Ювілейні святкування у 65-ліття УНСоюзу.

ПОЧАТОК — год. 7:00 по полудні.
У Зборах візьмуть участь:
д-р Ярослав ПАДОХ — гол. секретар УНСоюзу.
Іван КОКОЛЬСЬКИЙ — гол. радний УНСоюзу.
До участи в Зборах запрошене також усе місцеве Українське Громадянство.

РОЗШУКИ

ПАВЛО БАТЮК,
у віці 63 роки, народжений у селі Вазаринці, коло Збаража, прошу голоситись до доньки. Хто знав би щонебудь про нього, прошу писати до:
Mrs. Josephine KAPKA
1418 St. Vincent Street
Phila. 11, Pa.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ВЕСТ ІСТОН, Па. — Т-во ім. В. Хмельницького, Відд. 137 повідомляє всіх своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 28-го червня 1959 р., о год. 2-ій по пол., в залі Укр. Горож. Клюбу. Проситься членів прибути і вирівняти вкладки, а також забрати дивіденди. — Гр. Пращик, предс.; М. Колодруб, кас.; С. Колодруб, секр.

☦

Марія ЗАРАЧЕВСЬКА — довголітня членкиня 137 Відд. УНСоюзу в Вест Істон, Па., померла 3-го червня 1959 р. Покійна народилася 1899 р. в селі Терло, пов. Старий Самбір, Зах. Україна. Покійна полишила у смутку чоловіка Захарія, 3 синів, Івана, Миколу і Роберта, 3 доньки, Анну, Кляру і Олену, брата Івана та сестру Анну. Похорон відбувся 6-го червня 1959, з греко-кат. церкви св. Духа, при участи Родини, Членів Відділу та Знайомих. Покійну похоронено на церковнім кладовищі. — В. ЇЙ П.!
С Колодруб, секр.

Михайло МАНДАНИЙ, довголітній член 238 Відд. УНСоюзу в Бостоні, Масс., помер 3-го квітня 1959 р. Покійний народився в с. Озірня, Зах. Україна, 1895 р. Полишив у смутку дружину, 2 доньки, 1 сина та 3 внуків. Похорон відбувся 6-го квітня 1959 р., з православної церкви св. Андрія Первозванного в Джемейка Плейн, Масс., а опісля на цвинтар в Бостоні, Масс. В. Й. П.!
І. Сілінський, секр.

Василь САҐАН, — довголітній член Б-ва св. Петра і Павла, Відд. 220 УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., помер 7-го червня 1959 р., на 68-му році життя. Покійний походив із с. Мацьковичі, пов. Перемишль. До УНСоюзу вступив 1914 р. Через довгі роки займався Союзовими і Відділовими справами, був предсідником, касиром і секретарем Відділу та 2 рази делеґатом на Конвенцію УНС. Полишив у смутку дружину Анастасію, сина Петра, 3 доньки, 2 зятів, 1 невістку та 6 внуків. Похорон відбувся 10-го червня 1959 р., з пох. заведення до церкви Рожд. Матері Божої, при участи Родини, Приятелів і Членів Відділу. Похоронено на цвинтарі св. Марії. — В. Й. П.!
Гр. Гарасим, секр.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим співвласниками 22-мільйонового майна організації!

АПЛІКАЦІЇ НА ПРИЙНЯТТЯ на
КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
на „СОЮЗІВЦІ" в Кергонксон, Н. Й.
9-го СЕРПНЯ — 3-го ВЕРЕСНЯ 1959 року.

Ім'я ....
Адреса ....
Вік .... Член УНСоюзу, Відд. ....
Знання української мови: — добре; слабе; дуже слабе.
Залучаю на рахунок оплати: $............
(Повна оплата курсів є $120.00. Половину належитости треба вплатити з аплікацією).

Увага! Увага!
ОСЕЛЯ
УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ
GLEN SPEY, N. Y.
Субота, 27-го червня 1959 р.
і КОЖНОЇ СУБОТИ на протязі літнього сезону
Велика ЗАБАВА
при звуках оркестри — Богдана ГІРНЯКА — в складі 8 осіб
— в —
НОВОЗБУДОВАНОМУ ПАВІЛЬЙОНІ.
ПОЧАТОК — о год. 8:00 вечора.

ТАРЗАН, ч. 4,278. Також голодний.

Тарзан змушував коня гнати щораз далі і далі, в само серце пустинї.

Коли він врешті думав, що не грозить погоня, він припинив коня... Але перед ними маячила нова загроза.

В світлі місяця з'явилася сильвета з дрижачими ніздрями, нервозно помахуючи хвостом — розкішного лева, який підкрадався!